

La conjuntura econòmica de Barcelona

Maig de 2016

31 de maig de 2016

BBN

Síntesi	Mercat de Treball	Empresa	Turisme	Construcció i immobiliari	Consum	Transports
---------	-------------------	---------	---------	---------------------------	--------	------------

Síntesi

L'economia mundial continua emetent senyals de millora...

...però amb un balanç més pobre de l'esperat. Es mantenen les estimacions de creixement pel conjunt de l'any al voltant del 3,2%, però en els països avançats preocupen les dificultats de consolidació del creixement i la feblesa dels progressos en ocupació i rendes. L'impuls global de les emergents és més intens que el registrat l'any passat, amb excepcions importants com el deteriorament del Brasil. En aquest escenari, l'economia internacional continua marcada per la incapacitat d'encarar eficaçment alguns problemes com el deute global o la reorientació d'algunes economies clau cap a nous models productius. Als dubtes sobre la fortalesa de la recuperació econòmica s'hi ha afegit la incertesa política, que frena la inversió en un context de baixos tipus d'interès i d'atonía a les borses. Aquesta incertesa engloba la campanya electoral als Estats Units, el referèndum sobre la permanència de GB a la UE, la crisi social a França, les crítiques des d'Alemanya a la política monetària del BCE, la gravetat de la situació de Grècia o la incertesa política a Espanya. Tot això mentre està en discussió la política d'asil del major nombre de desplaçats des de la Segona Guerra Mundial.

A Espanya, fa escassament una setmana ...

...que l'INE ha publicat els resultats detallats de la comptabilitat trimestral del primer trimestre d'enguany, amb els que es confirma que l'economia continua creixent a bon ritme –un 3,4%–, i comparant-se molt favorablement als països del nostre entorn. Pel costat de la demanda, el consum de les llars, la inversió i la despesa pública marquen el ritme d'avanç, mentre que pel cantó de l'oferta sobresurten la indústria manufacturera i els serveis de comerç, transport, informació, comunicació i activitats financeres. Tot i la fermesa d'aquest creixement –beneficiat també per elements externs i transitoris–, persisteixen greus desequilibris com l'atur o l'endeutament. Recentment s'ha sabut que el deute de les administracions públiques segueix ascendint, i durant el primer trimestre i per primer cop en el darrer segle, ha superat el 100% del PIB. Un bon repte pel govern que resulti de les eleccions de finals de juny.

Els indicadors econòmics de Barcelona ...

...perllonguen a grans trets la línia expansiva dels trimestres precedents. El mercat de treball continua absorbint persones gràcies a una intensa dinàmica de contractació que, tot i ser majoritàriament temporal o precària, dona suport i enforteix el consum de les llars. Segueix creixent el nombre d'empreses constituïdes i millora el clima empresarial, alhora que augmenta la matriculació de vehicles, la inversió immobiliària i les compravendes d'habitatges en un context de preus i accessibilitat al crèdit a l'alça i baixos tipus d'interès. En l'àmbit més internacional, el comerç marítim de contenidors i vehicles segueix creixent mentre que les pernoctacions hoteleres frenen el ritme d'avanç. El transport aeroportuari de passatgers, impulsat per la rebaixa de tarifes, la competència de les companyies i la capacitat d'atracció de la ciutat, continua despuntant tot i el creixement acumulat en els darrers anys.

Nota: Els valors dels gràfics destacats i en % corresponen a la variació interanual de la darrera dada disponible.

Font: Elaborat a partir de dades de l'Ajuntament de Barcelona, de l'INE, AENA, APB, DGT, Sec. d'Estat de Comerç, Cambra de Comerç, ATM, Idealista, Secretaria d'Habitatge i Millora Urbana i Dep. Empresa i Ocupació de la Generalitat.

Síntesi

Mercat
de treball

Empresa

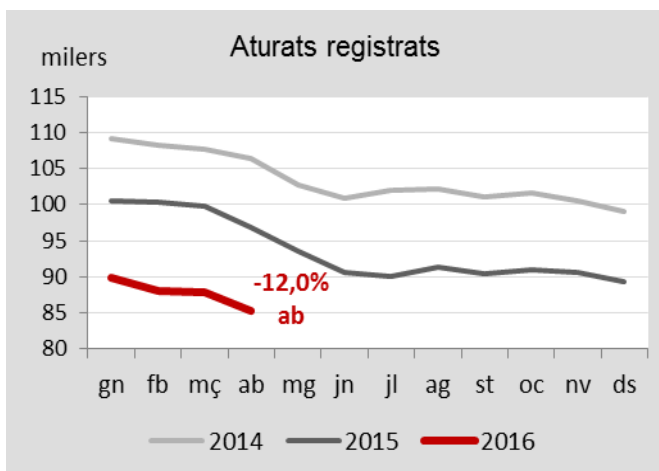
Turisme

Construcció
i immobiliari

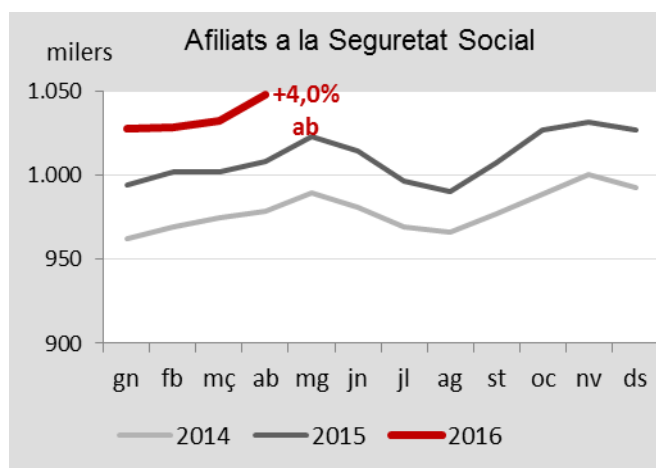
Consum

Transports

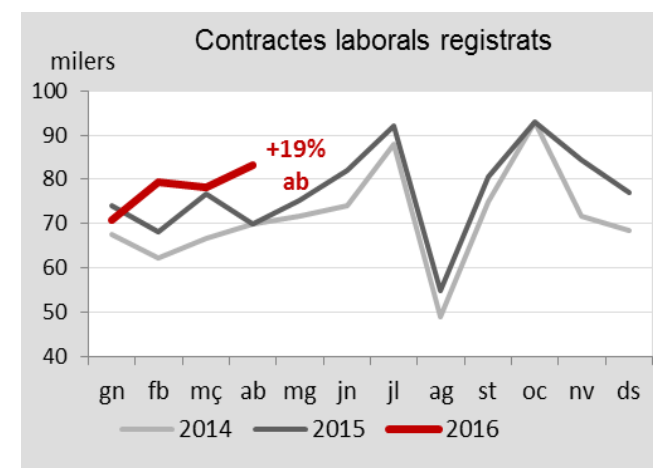
Mercat de Treball

L'atur tanca el primer terç de l'any mantenint el fort ritme de descens interanual dels mesos precedents i consolidant una trajectòria a la baixa iniciada ja fa tres anys. La millora ha estat tan intensa com al conjunt de Catalunya (-12,1%), i més favorable que a la resta d'Espanya (-7,4%). La xifra de 85.273 aturats de finals d'abril és la més baixa dels darrers set anys, suposa gairebé 30.000 persones menys a l'atur respecte el màxim de 2013 i 11.600 menys que un any enrere, però està encara molt lluny dels mínims precrisi.

El creixement de l'ocupació s'accelera el mes d'abril, quan es compleixen dos anys i mig des de l'inici de la recuperació del nombre de llocs de treball a la ciutat. La xifra de 1.048.234 afiliats és la més elevada dels darrers set anys, i suposa més de 40.000 nous llocs de treball creats respecte a un any enrere. L'increment interanual ha arribat al 4,4% al règim general, i ha estat més moderat en el cas dels autònoms (+2%). El conjunt de Catalunya presenta un dinamisme lleugerament superior (+4,2%).

Després de l'alentiment del març, la contractació reprèn el dinamisme a l'abril, amb un fort ritme de creixement interanual que permet tancar el primer quadrimestre de l'any amb un avanç del 8% respecte al mateix període de 2015, superior al de Catalunya (+7,4%) i Espanya (+6,4%). Però tan sols un 14,9% dels 311.700 nous contractes han estat indefinits, si bé han crescut en termes relatius (+11,3%) més que els temporals (+7,4%). Els més precaris, de fins a un mes de durada, són el 35% del total.

Síntesi

**Mercat
de treball**

Empresa

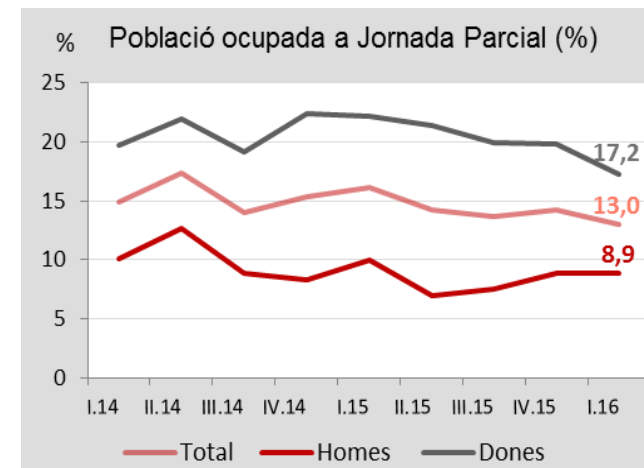
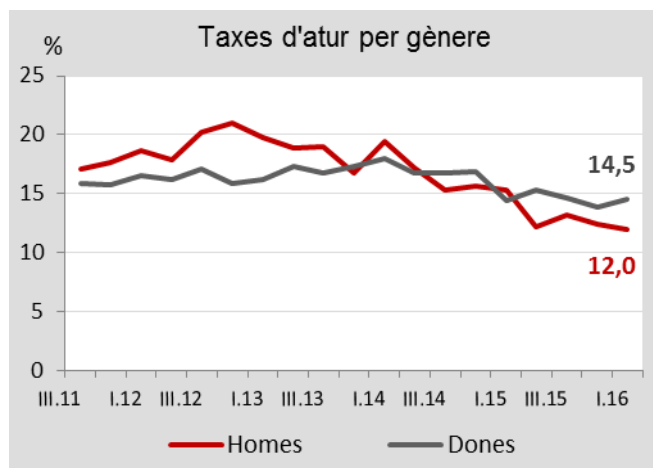
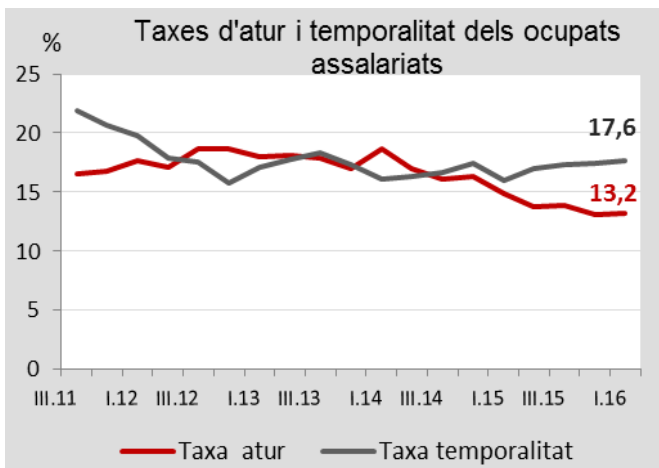
Turisme

Construcció
i immobiliari

Consum

Transports

Treball i Cohesió Social

Les dades de l'EPA del 1r. trimestre d'enguany presenten un cert canvi de tendència, ja que la taxa d'atur, que evolucionava a la baixa des de l'inici de 2014, s'estanca quedant situada en el 13,2% a Barcelona. Aquest registre, que no deixa de ser més favorable que el del conjunt de Catalunya (17,4%) i Espanya (21%), ha anat acompanyat de l'inici de la recuperació de la població activa a la ciutat, després d'uns anys de contractació. Segons l'EPA, prop de la meitat de la població aturada (47%) porta més de 2 anys a la recerca de feina, i el pes dels ocupats assalariats amb contractes temporals no ha deixat de créixer el darrer any.

Si bé el pes relatiu del col·lectiu femení dins la població activa ha anat creixent, la recuperació de la població en edat de treballar a la ciutat al llarg del darrer any obeeix al dinamisme del col·lectiu masculí. A la vegada, ha estat la major intensitat en el ritme de reducció del nombre d'homes en situació d'atur el que ha fet que la taxa d'aquest col·lectiu hagi anat a la baixa els darrers anys de forma més accentuada que la femenina. Des del màxim a que va arribar a finals de 2012 (21%) la taxa d'atur masculina ha retrocedit 9 punts, i ja se situa 2,5 punts per sota de la femenina, que repunta el 1r. trimestre de 2016.

A més d'una contractació recolzada en l'alt grau de temporalitat, un altre tret que caracteritza el mercat laboral és el pes creixent de la població ocupada a temps parcial, sovint de forma involuntària, per tractar-se de contractes que minimitzen costos, més barats i flexibles. Segons l'EPA, durant el 1r. trimestre de 2016, un 13% de la població ocupada a la ciutat ha treballat a temps parcial, percentatge que arriba fins al 17,2% en el cas de les dones, que absorbeixen gairebé dos terços (65%) de l'ocupació amb aquest tipus de jornada. Els pesos són encara més alts a Catalunya (14,3%) i Espanya (15,7%).

Síntesi

Mercat
de Treball**Empresa**

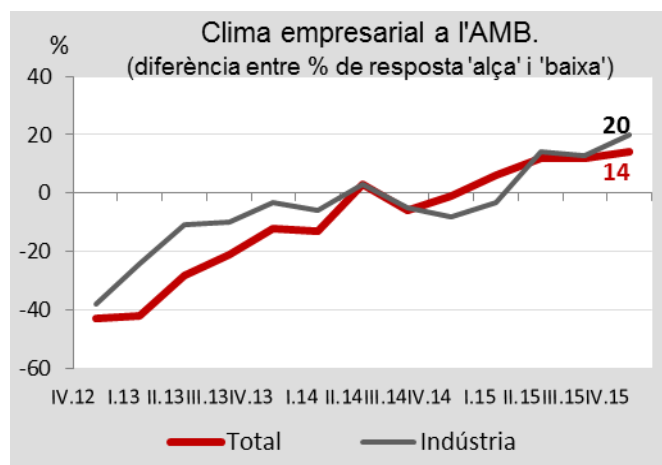
Turisme

Construcció
i immobiliari

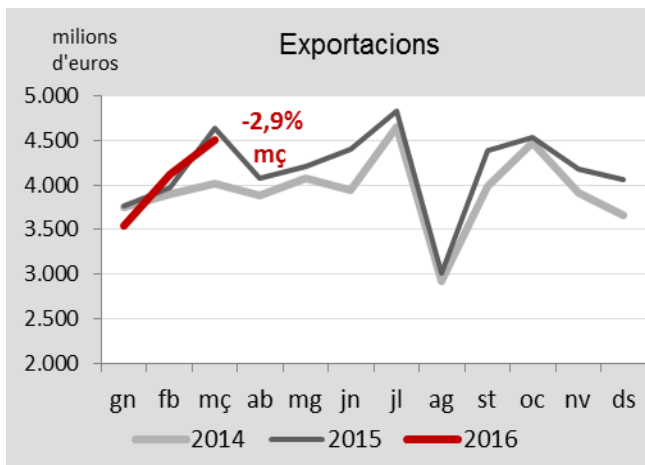
Consum

Transports

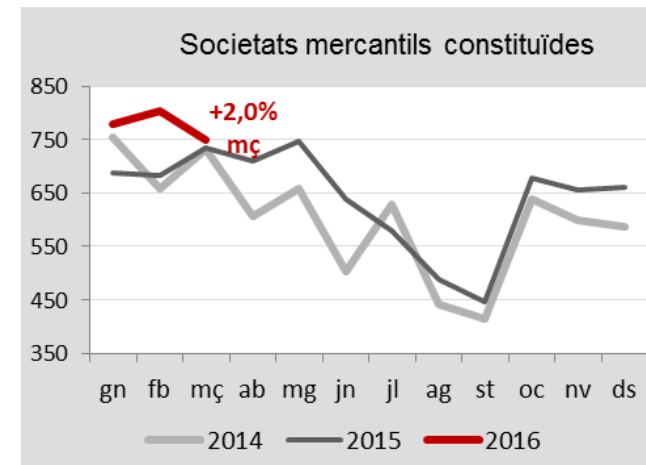
Empresa

La marxa dels negocis a l'AMB ha millorat al llarg de 2015 a tots els sectors, i el 4rt. trimestre presenta el saldo global més favorable des de l'inici de la sèrie el 2009. El clima millora respecte a un any enrere a tots els sectors i fins i tot a la construcció ha estat positiu per primer cop, segons l'enquesta realitzada a més de 1.000 empreses. Les perspectives per al proper període (1r.Trim.2016) també són positives a tots els sectors excepte a l'hostaleria, on empitjoren respecte als primers trimestres de 2015.

Com a l'inici de l'any, les exportacions de la província de Barcelona tornen a anar a la baixa al març i tanquen el 1r. trimestre de 2016 en negatiu (-1,8%), amb un retrocés més elevat que el de Catalunya (-0,7%) i a diferència d'Espanya (+0,2%), on les vendes han resistit millor la ralentització econòmica mundial. La caiguda del comerç exterior de la província s'explica tant per l'estancament del principal sector exportador, els productes químics (+0,1%), com pel fort retrocés del sector de l'automòbil (-9,1%).

Tot i que el ritme de creació d'empreses es modera el mes de març, amb 749 noves societats, el 1r. trimestre de l'any tanca amb un notable increment del 10,7% interanual i més de 2.300 noves societats a Barcelona, de 38.700 euros de capital mitjà. El dinamisme empresarial d'aquest període ha estat similar al d'Espanya (+10,3%) però menys intens que al conjunt de Catalunya (+20,9%). Les dissolucions segueixen a la baixa, i a la província la ràtio d'empreses creades/dissoltes és de 20,2.

Síntesi

Mercat
de Treball

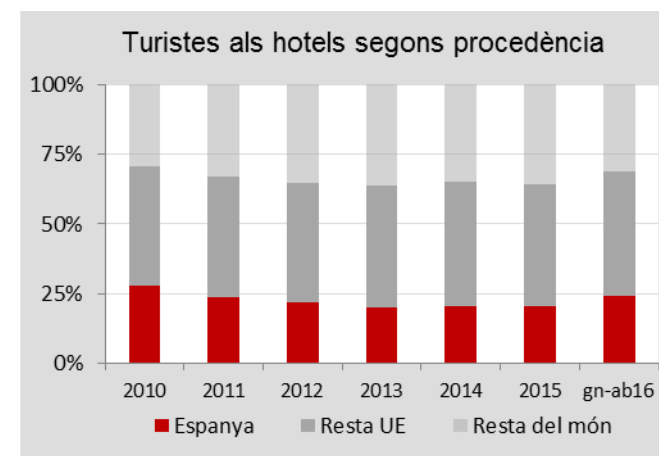
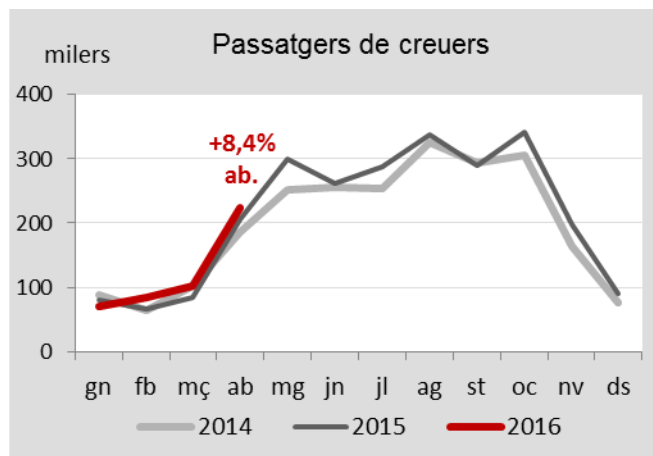
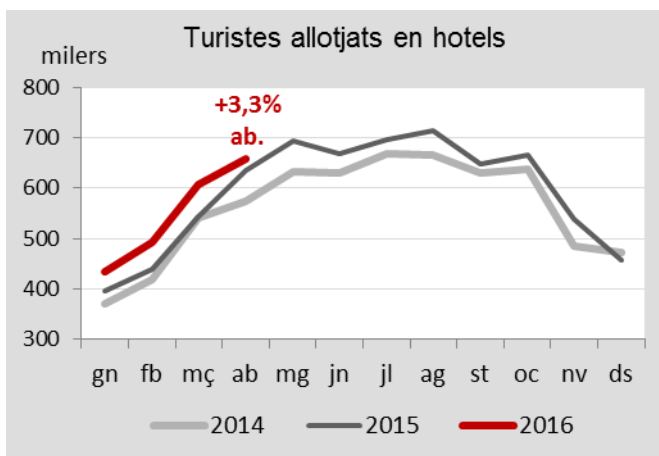
Empresa

TurismeConstrucció
i immobiliari

Consum

Transports

Turisme

Després de l'inici d'any més expansiu dels darrers sis anys, a l'abril els indicadors d'activitat hotelera recullen l'impacte estacional de l'avançament de la Setmana Santa i esmoreixen el ritme de creixement fins a un 3,3% en nombre de visitants i un 2,8% en pernoctacions. S'adverteix una marcada dualitat entre la demanda de residents -que intensifica el procés de recuperació i creix per sobre del 20%-, i l'estrangera -que per primer cop en molts mesos deixa de créixer després d'uns mesos d'augment molt superior al previst. La facturació per habitació segueix a l'alça.

El nombre de creueristes que utilitzen les instal·lacions marítimes es manté a l'alça a l'abril tot i l'avançament de la Setmana Santa al març. Dins d'un escenari expansiu d'impuls de la desestacionalització i en el que les navilieres estableixen rutes amb vaixells cada cop més grans, les dades de l'abril consoliden les tendències vistes en els mesos anteriors: moderat descens dels passatgers en trànsit (-3,2%) i fort augment dels viatgers que inicien o acaben la seva travessa a Barcelona (+26%), que habitualment arriben en avió i allarguen la seva estada a la ciutat.

La recuperació de la demanda domèstica per la millora de la conjuntura econòmica apropa el pes dels viatgers residents a Espanya al 25% del total, la proporció més alta des de 2010. La demanda estrangera -que s'ha frenat a l'abril però que acumula un creixement del 7,3% durant el primer quadrimestre- continua impulsada per la recuperació econòmica, el context geopolític i el tipus de canvi favorable de l'euro. Britànics, francesos, italians i alemanys són els col·lectius més nombrosos, seguits pels nord-americans, tots ells en ascens. Es consolida el fort creixement dels turistes asiàtics.

Síntesi

Mercat
de Treball

Empresa

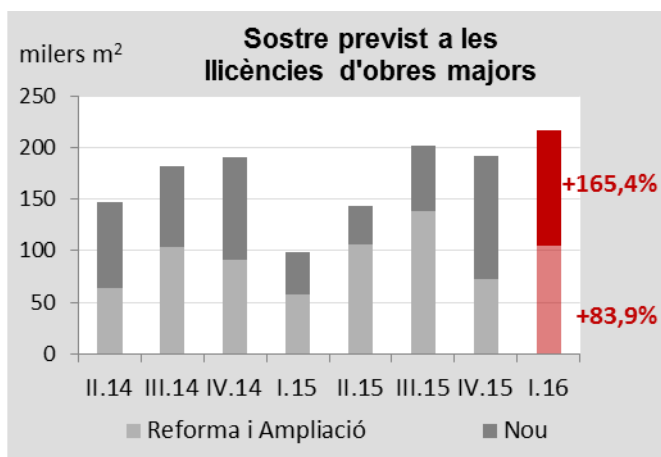
Turisme

Construcció
i immobiliari

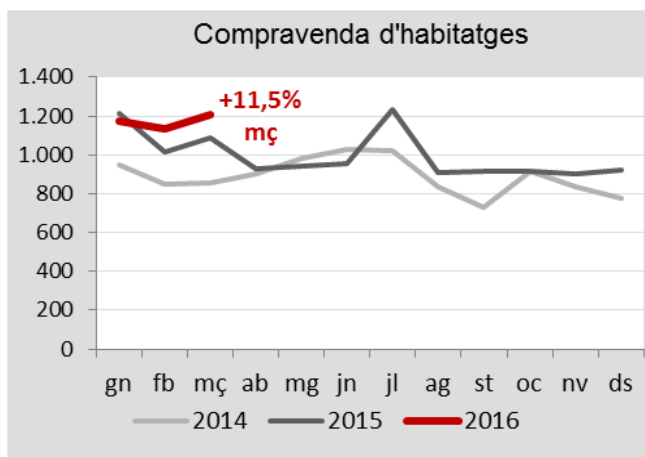
Consum

Transports

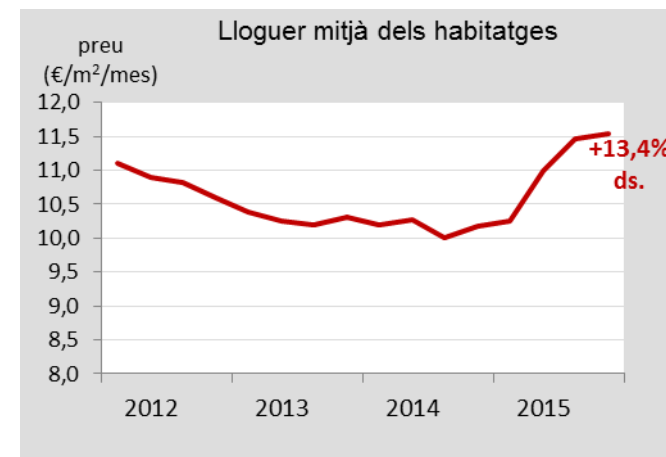
Construcció i mercat immobiliari

2016 s'inicia amb un revifament del sostre previst a les llicències d'obres majors, amb una previsió de més de 216.000m² de superfície (més del doble de la prevista un any enrere i la més alta dels darrers disset mesos). L'obra nova manté el nivell assolit el trimestre precedent, amb especial protagonisme de l'obra residencial (que comença a reflectir un cert revifament de la demanda), i també per aparcaments i oficines. La rehabilitació, que es beneficia dels ajuts públics orientats a engegar projectes de rehabilitació i de l'augment del flux de crèdit, també dona signes de millora.

La compravenda d'habitatges manté el dinamisme al març, ajudada per la millora de les condicions d'accés al crèdit, amb tipus d'interès en mínims i una certa flexibilització de les exigències de les entitats que expliquen l'impuls de les hipoteques. Les més de 3.500 transmissions del 1r. trimestre de l'any suposen un increment del 6,1% interanual, tanmateix menys intens que el registrat a altres àmbits com Catalunya (+8,8%) i Espanya (+9,2%). El segment d'habitatge nou (< 1 any d'antiguitat), representa l'11% del total i retrocedeix un 8%, i són els habitatges de més d'un any d'antiguitat els que mouen el mercat (+8,3%).

Després de la devaluació registrada entre 2007 i 2013, els lloguers van començar a repuntar el 2014 i han accelerat el seu creixement al llarg del 2015 fins a tancar l'any en 11,6 €/m²/mes, un 13,4% per sobre del valor d'un any enrere. Aquest increment, força superior al de Catalunya, és generalitzat i afecta la totalitat de districtes amb diferents intensitats: on més creixen és a Sant Martí i Gràcia, i on menys, a Nou Barris. Tant l'increment dels preus com el descens del nombre de contractes signats (-8,5%) s'han de llegir com senyals d'un mercat que encara no s'ha estabilitzat.

Síntesi

Mercat
de Treball

Empresa

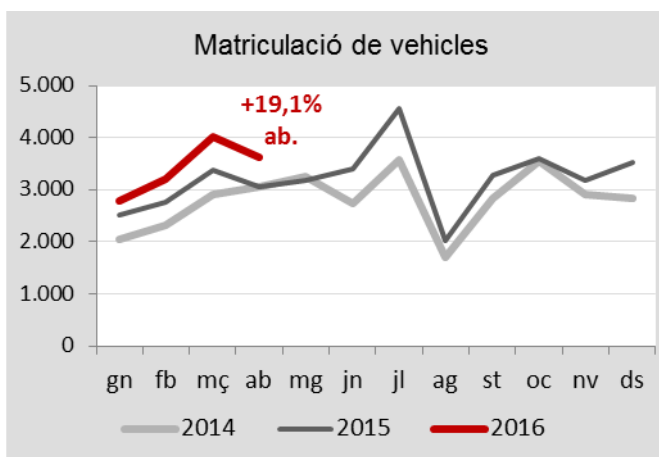
Turisme

Construcció
i immobiliari

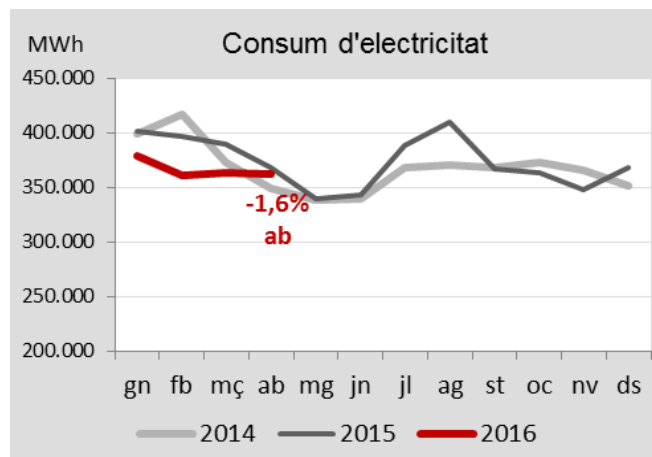
Consum

Transports

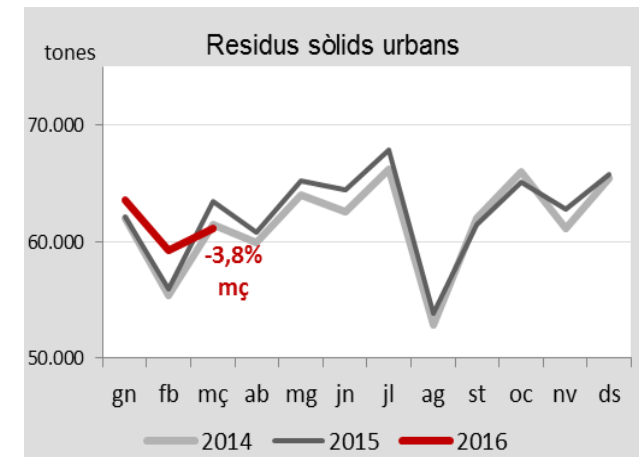
Consum

Al llarg del primer quadrimestre s'ha intensificat la trajectòria ascendent dels vehicles matriculats a Barcelona, amb un creixement del 16,6% en l'acumulat fins l'abril. A banda de la millora econòmica i de la reducció de l'atur, l'extensió de la vuitena edició del pla PIVE i l'interès de la banca en concedir crèdit al consum estan facilitant la renovació de la flota automobilística de la ciutat. Aquesta expansió s'estén a totes les tipologies de vehicles a excepció de les furgonetes -que cauen per quart mes consecutiu-, i prové tant d'empreses com de particulars.

La moderació en la reducció del consum elèctric de baixa tensió a l'abril respecte als primers mesos de l'any pot obeir als efectes de calendari, donat que la Setmana Santa el 2015 va ser a l'abril. El retrocés al segment domèstic ha estat molt lleuger (-0,7%), inferior al del segment comercial-industrial (-2,5%), on es pot interpretar com un senyal de ralentització de l'activitat. Al conjunt del 1r. quadrimestre de 2016, la caiguda del consum ha estat del 5,7%, menys intensa al sector productiu (-4,6%) que a les llars (-6,7%), degut a les temperatures de l'hivern, que han ajudat a moderar la demanda.

El fet que aquest any la Setmana Santa hagi estat al març explica el retrocés tant de la recollida selectiva (-4% interanual) com, en una proporció semblant, de la fracció de rebuig (-3,7%). Al conjunt del 1r. trimestre de 2016, els residus recollits han augmentat de forma moderada (+1,2%), amb una alça lleugerament més intensa de la selectiva (+1,5%) que de la resta de residus (+1,1%). La fracció orgànica, l'aprofitament de la qual és clau per reduir la necessitat d'abocadors, avança un 2,7% interanual en aquest període i representa prop de la sisena part del total de residus. La fracció de paper-cartró és l'única que retrocedeix (-5,6%).

Síntesi

Mercat
de Treball

Empresa

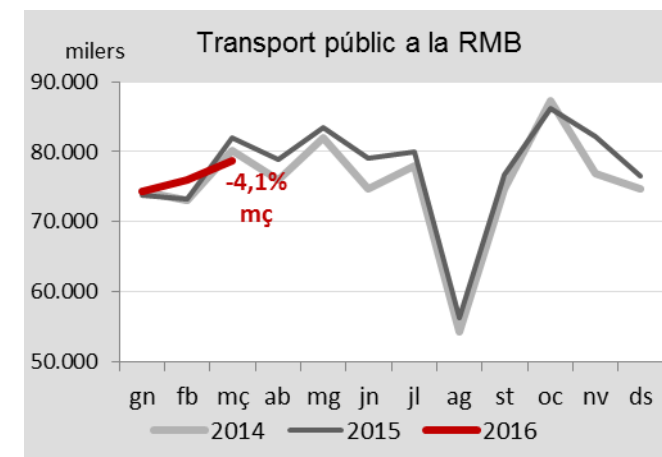
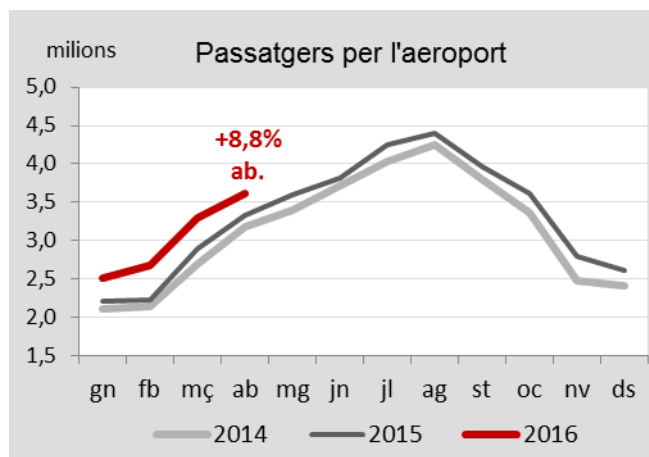
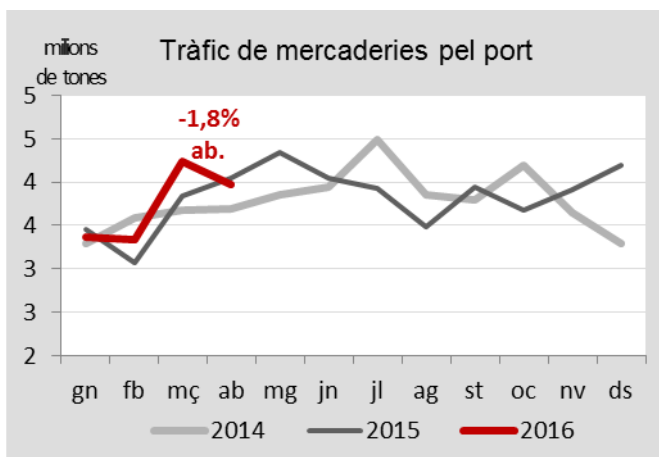
Turisme

Construcció
i immobiliari

Consum

Transports

Transports

L'alentiment del comerç internacional es deixa sentir a l'abril en el tràfic de mercaderies pel port de Barcelona amb una lleu caiguda (-1,8%) que prové principalment del descens dels dolls líquids (energètics i adobs) i que rebaixa l'impuls de l'acumulat anual a un 3,5%. Escapen a aquest descens el tràfic de contenidors (+18,2%) i el de vehicles (+20,4%), dues categories amb forta vinculació amb l'activitat industrial de l'entorn que alhora actuen de dinamitzadores de la intermodalitat amb les connexions ferroviàries. El tràfic de contenidors amb l'extrem orient suposa gairebé una tercera part del total.

Abril afegeix una nova marca a la llarga expansió que viu el tràfic aeroportuari tant a Barcelona com al conjunt del sistema aeroportuari espanyol. L'increment acumulat des de l'abril a Barcelona és d'un 13,8%, i prové tant del mercat interior com de l'europèu i la resta d'internacional. La millora econòmica de la demanda, la rebaixa de tarifes pel descens del preu del combustible i el fort atractiu de Barcelona com a centre turístic i de negocis són els elements més destacables que impulsen el tràfic de passatgers. Durant aquest primer quadrimestre de l'any, Vueling, Ryanair i EasyJet han concentrat el 57,8% del passatge.

Durant el mes de març el retrocés ha estat generalitzat a tots els mitjans de transport per l'efecte de la Setmana Santa, essent els mitjans ferroviaris (amb l'excepció del tramvia, on les validacions baixen només un lleuger 0,5% interanual), els que han patit les reduccions més intenses, especialment el metro (-5,6%) i FGC(-6,6%). Al llarg del primer trimestre de 2016, la xifra global de viatges de l'ATM (prop de 229 milions) ha estat similar a la del mateix període de 2015 (-0,1%), però les jornades de vaga al metro fan que, malgrat la posada en marxa del nou tram de la L-9 a l'aeroport al febrer, aquest mitjà retrocedeixi (-2,5%) més i tot que Renfe Rodalies (-1,2%).